

ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО І ВЕНЧУРНИЙ БІЗНЕС

В статті досліджено світовий досвід розвитку венчурного підприємництва. Проаналізовано найважливіші чинників, що сприяють залученню венчурних інвестицій у високотехнологічні підприємства малого бізнесу. Доведено, що венчурне фінансування має стати каталізатором подальшого розвитку інноваційної діяльності в Україні.

Загострення конкуренції змушує підприємців дедалі активніше використовувати досягнення сучасного науково-технічного прогресу (НТП), поєднувати їх з організаційними та управлінськими заходами.

Таким чином підприємництво пов'язується з розвитком технологій, нововведеннями та економічним зростанням. Це дає змогу розглядати підприємництво як провідну ланку в реалізації НТП.

Інновації служать специфічним інструментом підприємництва, зосереджують зусилля підприємця на організований пошук новинок, комерційне використання техніко-технологічних нововведень.

Головною проблемою здійснення інноваційного процесу є кінцеве впровадження та поширення вже розроблених технологій. Це пояснюється головним чином тим, що науковий сектор дуже повільно та з великою кількістю перешкод робить спробу внести елементи комерційних відносин в організацію своєї діяльності.

Інноваційне підприємництво характеризується особливою поведінкою підприємця: готовністю брати на себе весь ризик зі здійснення нового проекту і водночас фінансовою відповідальністю.

В останні роки спостерігалось широкий розвиток венчурного, або ризикового, бізнесу. Це одна з форм технологічних нововведень. Венчурний бізнес характерний для комерціалізації результатів наукових досліджень, в наукомістких і в першу чергу у високотехнологічних областях, де отримання ефекту не гарантовано і є значна частка ризику.

Під венчурною фірмою розуміється комерційна науково-технічна фірма, зайнята розробкою і впровадженням нових і новітніх технологій і продукції з не визначеним заздалегідь доходом, тобто з ризикованою внеском капіталу.

Важливу роль у розвитку інноваційного підприємництва відіграють підприємства малого бізнесу. Венчурний бізнес має ряд переваг перед іншими формами організації інноваційного підприємництва в малому бізнесі: високу гнучкість, динамізм.

Венчурне підприємництво базується на принципах поділу ризику, що дозволяє авторам ідей, які не мають в достатньому обсязі власних коштів, реалізувати ці ідеї. Формування і розвиток венчурного бізнесу можливо тільки в сприятливому середовищі.

Серед найважливіших чинників, що сприяють залученню венчурних інвестицій у високотехнологічні підприємства малого бізнесу, можна назвати:

- політичну та економічну стабільність в країні;
- сприятливий інвестиційний клімат;
- податкові пільги інвесторам і законодавче їх забезпечення;
- надійний захист інтелектуальної власності як найважливішу складову високотехнологічного малого бізнесу;
- наявність у підприємців малого бізнесу достатньої кваліфікації і досвіду з підготовки чітких і економічно привабливих бізнес-планів;
- надійну захищеність прав акціонерів;
- забезпечення ліквідності активів малих високотехнологічних підприємств;

- наявність системи посередницьких послуг для суб'єктів венчурного бізнесу;
- наявність ринку капіталів.

Центральним органом виконавчої влади, що забезпечує впровадження в життя державної політики у сфері наукової та науково-технічної діяльності, є Міністерство освіти і науки України.

Проведення цілеспрямованої державної науково-технічної політики в галузі інноваційного підприємництва формує єдину систему наука - техніка - виробництво.

Отже, інноваційне підприємництво відіграє дедалі помітнішу роль в економічному та соціальному розвитку суспільства, набуваючи нових рис. Розгортання діяльності підприємців-новаторів впливає на методи управління та організації, на інші сторони розвитку суспільства.

Інноваційне підприємництво в Україні повинно поєднувати такі функції:

- пошук необхідних технологій;
- залучення коштів на їх впровадження;
- маркетингове дослідження перспектив даних технологій на ринку.

Тільки за таких умов можуть бути налагоджені зв'язки між окремими ланками інноваційного процесу. Використання світового досвіду у поєднанні з власним досвідом дозволить визначити шляхи формування венчурного бізнесу в Україні, який в свою чергу може зіграти роль каталізатора подальшого розвитку інноваційного бізнесу.